

Rady Gminy w Brodach

z dnia 29 grudnia 2025r.

w sprawie uchwalenia i przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025r.poz.1153) art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 2151 z późn. zm.), art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1939 z późn. zm.), Rada Gminy w Brodach uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
2. Uchwala się preliminarz wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brody.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Powyższą uchwałę podejmuje się na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 2151 z późniejszymi zmianami), który stanowi: „Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. (...)”.

Biorąc po uwagę powyższe podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2026r.

Jednym z najpoważniejszych problemów społecznych w Polsce jest nadużywanie alkoholu wraz ze wszystkimi negatywnymi konsekwencjami tego zjawiska.

Problemy wynikające z picia alkoholu obejmują swoim zasięgiem całą populację, również tych, którzy z racji wieku dopiero zaczynają stawać przed wyborami dotyczącymi ilości i częstotliwości picia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii został opracowany w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późniejszymi zmianami) oraz ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1939 z późniejszymi zmianami), z której między innymi wynika, że przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy do zadań własnych gminy, obejmujących w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii zadania te należą do zadań własnych gminy, obejmujących:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa politykę Gminy w zakresie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz rozwiązywania problemów dotyczących narkomanii.

Ze względu na fakt, że zasięg problemów alkoholowych i narkomanii jest rzeczywiście rozległy, realne rezultaty mogą przynieść działania kompleksowe, zaplanowane na szerszą skalę. Nowoczesne

podejście do tej problematyki zakłada potrzebę zaangażowania się w działania profilaktyczne i naprawcze szerokiego kręgu instytucji, zarówno o charakterze administracyjnym, jak i placówek służby zdrowia, a także organizacji pozarządowych wyspecjalizowanych w świadczeniu usług określonego rodzaju lub opartych na wolontariacie.

Używanie substancji psychoaktywnych przez dzieci, młodzież i osoby dorosłe i psychospołeczne skutki skupione wokół tego problemu powoli wychodzą z wstydlivego ukrycia. Dzieje się tak nie tylko dlatego, że problem ten dotyczy coraz młodszych grup wiekowych, a mit narkomana, który wegetuje na marginesie życia społecznego blaknie, ale do tego obnażenia zjawiska przyczynia się w znacznym stopniu fakt, że używanie środków psychoaktywnych współgrystuje z zachowaniami niedostosowanymi, zagrażającymi zdrowiu i życiu, destrukcyjnymi i przestało dotyczyć środowisk głęboko patologicznych – zatacza coraz szersze kręgi, obejmując swym zasięgiem bliższe i dalsze środowisko osób używających i uzależnionych.

Efektywność profilaktyki narkomanii nigdy nie jest dziełem przypadku, chaotycznych działań jednostek. Stąd wskazaniem do realizacji planowanych działań jest ustanowienie koordynatora programów, który potrafiłby skoordynować całość oddziaływań.

Na przeciwdziałanie narkomanii składa się szereg działań z zakresu:

- szeroko rozumianego wspierania w rozwoju dzieci i młodzieży,
- udostępniania osobom potrzebującym możliwości korzystania z konsultacji, pomocy psychologicznej, socjalnej, prawnej – dostosowanej do zdiagnozowanego problemu,
- upowszechniania wiedzy i umiejętności w zakresie profilaktyki treściowo dopasowanych do grupy odbiorców,
- koordynowanie działań profilaktycznych podejmowanych przez różne gremia społeczne,
- promocji zdrowego stylu życia,
- rozpoznania i opracowywania na bieżąco strategii rozwiązywania problemów społecznych i ekonomicznych środowiska lokalnego, szkolenia i doskonalenia osób zajmujących się pomocą dzieciom, młodzieży, osobom dorosłym.

Mając na względzie wagę problemu oraz zagrożenia związane z używaniem środków psychoaktywnych ustala się na rok 2026 następujące kierunki działań zmierzających do poprawy sytuacji w tym zakresie:

I. Kontynuowanie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Realizowanie następujących zadań Komisji:

- 1) współudział w opracowywaniu Gminnego Programu,
- 2) podejmowanie działań zmierzających do spowodowania poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu,
- 3) opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych co do zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Gminy w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu oraz w sprawie ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Brody,
- 4) współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 5) kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi,
- 6) przedstawianie Radzie Gminy corocznego sprawozdania z realizacji swoich zadań

II. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Budowanie akceptacji społecznej dla postaw proabstynenckich i trzeźwościowych, organizowanie szkoleń i kampanii edukacyjnych oraz programów autorskich w dziedzinie rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Zapewnienie literatury fachowej pomocnej przy realizacji zadań związanych z profilaktyką antyalkoholową.

3. Zorganizowanie programów profilaktycznych dla uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Brody.

III. Zorganizowanie form pomocy dla rodzin alkoholików oraz ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy psychologicznej i prawnej dla członków rodzin alkoholowych i ofiar przemocy w rodzinie:

- kontynuowanie działalności socjoterapeutycznej w świetlicach dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.
- Współdziałanie z policją, pracownikami socjalnymi, nauczycielami, pracownikami służby zdrowia, parafiami oraz wyspecjalizowanymi placówkami i służbami w celu udzielania profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

IV. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu w ramach działalności GKRPA.

1. Informowanie o najbliższych placówkach zajmujących się leczeniem osób uzależnionych.
2. Wstępne motywowanie do terapii.
3. Informowanie o ruchach samopomocowych typu AA, Kluby Abstynenckie itp.
4. Kierowanie osób uzależnionych na badania psychologiczne oraz występowanie do sądu z wnioskiem o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

V. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Cykliczne badanie i systematyczne kontrolowanie problematyki alkoholowej na terenie Gminy.
2. Wsparcie dla podmiotów niepaństwowych zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
3. Zlecanie zadań wynikających z Gminnego Programu pozarządowym organizacjom specjalistycznym (nadzór merytoryczny nad działalnością świetlic profilaktyczno-wychowawczych, obozu terapeutycznego).

VI. Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi.

1. Podejmowanie przez Wójta lub upoważnionego przez niego pracownika oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kontroli i interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz uchwał Rady Gminy wydanych na podstawie tej ustawy.
2. Występowanie Wójta lub upoważnionego przez niego pracownika przed sądami w charakterze oskarżyciela publicznego.

VII. Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brodach ustala się według następujących zasad:

1. Za udział w posiedzeniu komisji i zespołu ds. rozpatrywania wniosków o leczenie odwykowe – 80,00 zł brutto.

VIII. Główne cele i zadania dotyczące przeciwdziałania narkomanii.

PROFILAKTYKA I – RZĘDOWA:

Cele:

- opóźnienie inicjacji narkotykowej,
- promocja zdrowego stylu życia,
- zmniejszenie ryzyka wystąpienia problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,

Zadania:

- Zwiększanie dostępności pomocy psychospołecznej, prawnej i socjalnej dla osób zagrożonych narkomanią oraz członków rodzin objętych problemem:
- upowszechnienie informacji dot. adresów instytucji i miejsc, gdzie można skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologicznej w konkretnych sytuacjach życiowych – informator, ulotki,
- współpraca organizacji i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem narkomanii,
- podjęcie i rozwijanie współpracy z placówkami i instytucjami zajmującymi się pomocą psychologiczną, socjalną, prawną, interwencją w kryzysie, profilaktyką i terapią.

Odbiorcy:

- rodzice,
- dzieci i młodzież z grupy ryzyka,
- dorośli z grupy ryzyka,
- osoby zajmujące się działalnością w obszarze profilaktyki,

Realizatorzy:

- Szkoły podstawowe z terenu gminy,
- Organizacje pozarządowe,
- Funkcjonariusze Komisarzatu Policji w Brodach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brodach,
- Centrum Kultury i Rekreacji w Brodach,

PROFILAKTYKA II-RZĘDOWA:

Cele:

- wycofanie się dzieci i młodzieży z zachowań ryzykownych – spadek ilościowy i jakościowy wskaźników demoralizacji i niedostosowania, redukcja problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych (społecznych, zdrowotnych, emocjonalnych),
- kształtowanie postaw abstynenckich – spadek popytu na środki psychoaktywne, utrzymanie się uzależnionych i eksperymentujących w terapii,
- poprawa funkcjonowania psychospołecznego osób używających narkotyków i uzależnionych,

Zadania:

1. Zwiększenie pomocy terapeutycznej dla osób przejawiających zachowania ryzykowne, eksperymentujących z narkotykami oraz używających szkodliwie substancji psychoaktywnych:
 - rozwijanie oferty bezpłatnej pomocy psychologicznej przez punkty konsultacyjne,
 - motywowanie do podejmowania terapii,
 - realizacja programów profilaktycznych dla osób z grupy wysokiego ryzyka,
 - interwencja kryzysowa,
 - kontynuowanie i rozwijanie współpracy z instytucjami i placówkami statutowo zajmującymi się profilaktyką i terapią narkomanii i udostępnianie potrzebną informację na temat możliwości korzystania z ich usług.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej – zapobieganie wykluczeniu społecznemu, ubóstwu i wyuczonej bezradności:
 - poradnictwo i konsultacje w punktach konsultacyjnych,
 - współpraca z policją, sądem rodzinnym i dla nieletnich oraz kuratorami sądowymi w zakresie resocjalizacji osób z objawami demoralizacji i niedostosowania społecznego.
3. Prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii oraz wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii:
 - prowadzenie na terenie szkół programów dla dzieci i młodzieży z grup dużego ryzyka,
 - upowszechnianie informacji n/t możliwości korzystania z pomocy w różnych sytuacjach życiowych,
 - działalność policji związana z ograniczeniem dostępności narkotyków.

Odbiorcy:

- dzieci i młodzież, osoby dorosłe przejawiające dysfunkcjonalność w sferze psychicznej, społecznej, interpersonalnej,
- bliscy osób mających objawowo problem z używaniem substancji psychoaktywnych,
- rodzice,
- osoby stykające się zawodowo z osobami z grup wysokiego ryzyka (lekarze, psycholodzy, nauczyciele, pedagodzy, duchowni, pracownicy socjalni, instruktorzy sportowi).

Realizatorzy:

- Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Brodach,
- Kuratorzy sądowi,
- Szkoły z terenu gminy,
- Organizacje pozarządowe,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brodach,

PROFILAKTYKA III-RZĘDOWA:

Cele:

- utrwalenie postaw abstynenckich u osób z problemem narkotykowym,
- zmotywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych,
- poprawa funkcjonowania psychospołecznego osób podejmujących i utrzymujących się w terapii,
- zapobieganie nawrotom choroby – zorganizowanie wsparcia społecznego,
- zredukowanie problemów społecznych i zdrowotnych związanych z uzależnieniem (przestępczość, przemoc w rodzinie, ubóstwo, choroby współwystępujące).

Zadania:

1. Zwiększanie dostępności specjalistycznej i samopomocowej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin:
 - udostępnienie i upowszechnienie bazy danych placówek, instytucji zajmujących się detoksykacją, leczeniem, rehabilitacją i resocjalizacją osób uzależnionych oraz pracę z osobami współuzależnionymi – osobom z tzw. pierwszego kontaktu środowiskowego,
 - poradnictwo i motywowanie indywidualne i rodzinne.
2. Udzielenie rodzinom z problemem narkotykowym pomocy psychospołecznej i prawnej:
 - prowadzenie terapii rodzinnej, bądź udzielanie informacji n/t ewentualnych miejsc, gdzie taką terapię można odbyć i motywowanie do podjęcia leczenia,
 - współpraca z policją, sądami i kuratorami sądowymi w zakresie kierowania na leczenie, leczenia i resocjalizacji osób uzależnionych,
 - wsparcie rodzin – prawne, socjalne, edukacyjne, terapeutyczne – w okresie leczenia uzależnionego członka rodziny,

- udzielanie pomocy w sytuacjach kryzysowych.
3. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i ich rodzinom:
program adaptacji do środowiska lokalnego dla osób, które ukończyły terapię,
współpraca z ośrodkiem pomocy społecznej, hostelami, schroniskami, urzędem pracy – ukierunkowana na pomoc osobom po leczeniu,

Odbiorcy:

- osoby uzależnione i ich rodziny.

Realizatorzy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brodach,
- Powiatowy Urząd Pracy w Starachowicach,
- Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Brodach,
- Sądy, kuratorzy sądowi.

**Preliminarz wydatków
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026**

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Cel	Instytucja odpowiedzialna	Termin realizacji	Koszt	Uwagi
1.	Monitoring zezwoleń na sprzedaż alkoholu, zasady wydawania pozwoleń	pkt VI Gminnego Programu	Referat Organizacyjny	cały rok	---	
2.	Komisja ds. leczenia odwykowego	motywowanie osób z problemem alkoholowym do podjęcia leczenia	Zespół ds. motywowania	cały rok	---	
3.	Działalność socjoterapeutyczna w świetlicach w Brodach, Kuczowie, Stykowie i Krynkach	pkt II, III, V Gminnego Programu	CKiR Brody	cały rok	155 000 zł	
4.	Wynagrodzenie komisji	pkt VII Gminnego Programu	Referat Organizacyjny	cały rok	1 000 zł	
5.	Programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z terenu gm. Brody	pkt II Gminnego Programu	Referat Organizacyjny	cały rok	5 000 zł	
6.	Opłaty sądowe	pkt IV Gminnego Programu	Referat Organizacyjny	cały rok	2 000 zł	
7.	Organizacje pozarządowe	pkt V Gminnego Programu	Referat Organizacyjny	cały rok	18 000 zł	
8.	Wypoczynek dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	pkt V Gminnego Programu	Referat Organizacyjny, GOPS Brody	cały rok	5 000 zł	
9.	Wsparcie organizacji pozarządowych i realizacja programów profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem narkomanii	pkt VIII Gminnego programu	Referat Organizacyjny	cały rok	4 000 zł	
Razem:					190 000 zł	